

Wat is zinnig economisch beleid?

Een van de opvallende dingen van een economische crisis is dat iedereen met oplossingen komt. Nu is het vaak zo dat 'handen er van af houden' beter is voor de economie dan plotseling verzonden reddingsplannen. Maar goed, deze crisis is toch wel wat anders. Vraaguitval op ongekende schaal vraagt om een overheid die in ieder geval zelf zaken niet erger maakt, en als het kan een beetje stimuleert. Wat je echt wilt, zijn maatregelen die de economie op de middellange termijn structureel versterken, want dan kun je je nu ook een groter tekort op de overheidsbegroting permitteren. En die tekorten komen er. De belastingontvangsten lopen terug en de oplopende werkloosheid zorgt voor een groter beroep op uitkeringen. Dus zelfs zonder nieuwe plannen ontstaan er grote tekorten.

Maar wat is nu beleid dat de economie structureel versterkt? Een belangrijke weg is de inefficiënties uit ons belastingstelsel halen waardoor lagere belastingtarieven mogelijk worden. Ik doel hier met name op de inkomstenbelasting, de tarieven van de vennootschapsbelasting zijn al lager dan ooit. We moeten werken zo lonend mogelijk maken. Dit klinkt misschien raar, dreigt er (en is er) immers geen werkloosheid nu? Zeker, maar uiteindelijk zullen de lagere tarieven de economie harder doen draaien en voor een grotere koek zorgen. Is dit een rechts recept?

Neen. De globalisering en internationale concurrentie (die overigens nu even stil ligt) zal ons in de toekomst dwingen om de belastingtarieven te verlagen. Het kunnen blijven financieren van publieke voorzieningen en het bieden van bescherming aan de zwakkeren in de samenleving vereist echter dat de belastingopbrengsten op niveau blijven. Bij lagere tarieven kan dit alleen maar als de grondslag waarover belasting wordt geheven breder wordt, dus weg met aftrekposten en een grotere participatie op de arbeidsmarkt. Vandaar dat de hypotheekrenteaftrek en overigens al die andere aftrek van kosten van vreemd vermogen (ook die van bedrijven) ter discussie

moeten komen te staan. Bizar eigenlijk dat we schulden subsidiëren met belastingaftrek. Zo heeft de overheid op haar eigen manier meegeholpen aan de kredietcrisis. *Leverage* (schulden maken dus) is een van de belangrijke factoren in de crisis.

Hier past ook het AOW-verhaal. Zowel vanuit een lagere belastingdruk als toekomstige grotere participatie in de ar-

'Zo heeft de overheid op haar eigen manier meegeholpen aan de kredietcrisis.'

beidsmarkt, kan de AOW-leeftijd omhoog. Ook dat verlaagt de belastingdruk die rust op de werkenden.

Wat moeten we vooral niet doen? Een batterij, soms min of meer door de vastgoedsector omgekochte, experts komt met allerlei voorstellen om de huizenmarkt te 'redden'. Nu is het zinvol om mensen die in moeilijkheden zijn gekomen te helpen waardoor ze niet uit hun huis worden gezet, maar dit is iets heel anders dan voorstellen om de Nationale Hypotheekgaran-

tie te verhogen. Deze garantie maakt het mogelijk dat mensen met lagere inkomens goedkoper kunnen lenen voor hun huis. Willen we deze garantie echt boven de dertien (in euro's) gaan tillen? Neen natuurlijk niet, en wel om twee redenen. Het lijkt geen verstandig beleid om ook langs deze weg lenen weer verder te gaan subsidiëren. En het kan toch al helemaal niet de bedoeling zijn om de mensen met bescheiden inkomens zulke grote risico's te laten nemen.

En dan hebben we nog de experts die wuertendend naar woningcorporaties kij-

ken. Deze sociale instellingen zouden de bouwproductie op peil moeten houden, en risico's over moeten nemen van commerciële projectontwikkelaars die het bouwen even gestopt zijn. Klinkt aardig, maar welke risico's zullen de projectontwikkelaars van de hand doen? Inderdaad de slechtste. Corporaties worden toch al keer op keer beetgenomen door de commerciële partijen, laten we dit niet ook nog eens gaan aanmoedigen. En zo zijn er dagelijks weer andere plannen. Laten we goed na blijven denken!